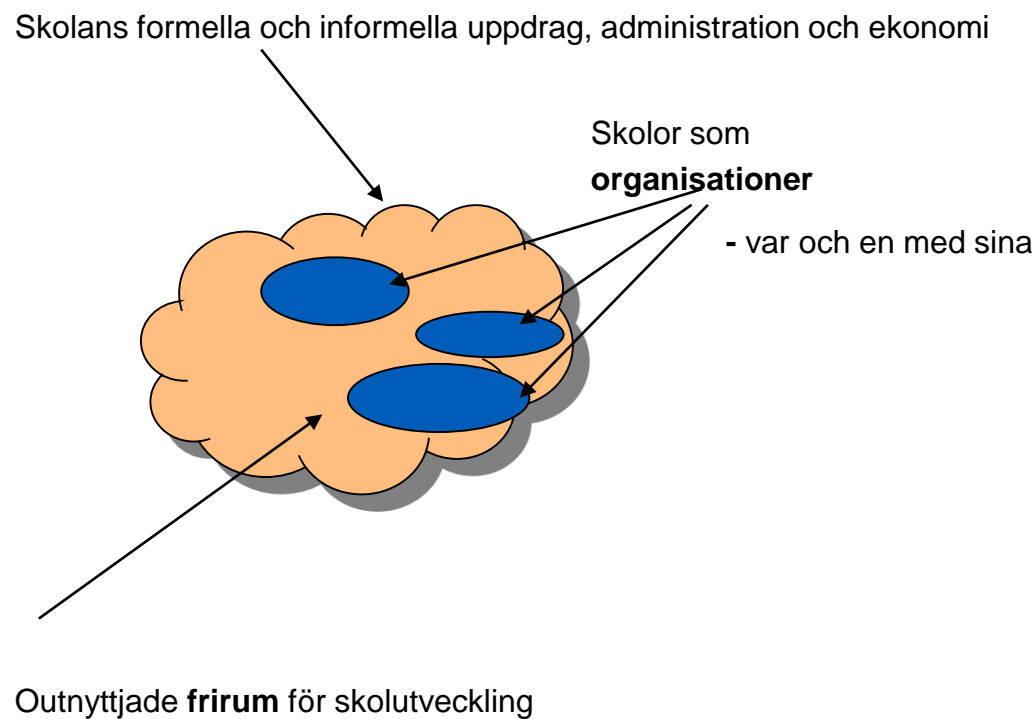

Hur kan kulturanalys vara ett verktyg i skolans systematiska kvalitetsarbete?

Frirumsmodellen

En öppen självvärdering

”... självvärdering är per definition något som skolor själva gör, till sig själva och för sig själva.”

(Swaffield & McBeath, 2005)

Mittuniversitetet
MID SWEDEN UNIVERSITY

Varför behövs Kulturanalys?

Bakgrund

Citat

”Detta så kallade experiment blev lyckat – om man ser till det material vi i kommunen fått för att gå vidare i vårt interna skolutvecklingsarbete - både från ett bottom-up till ett top-down perspektiv”.

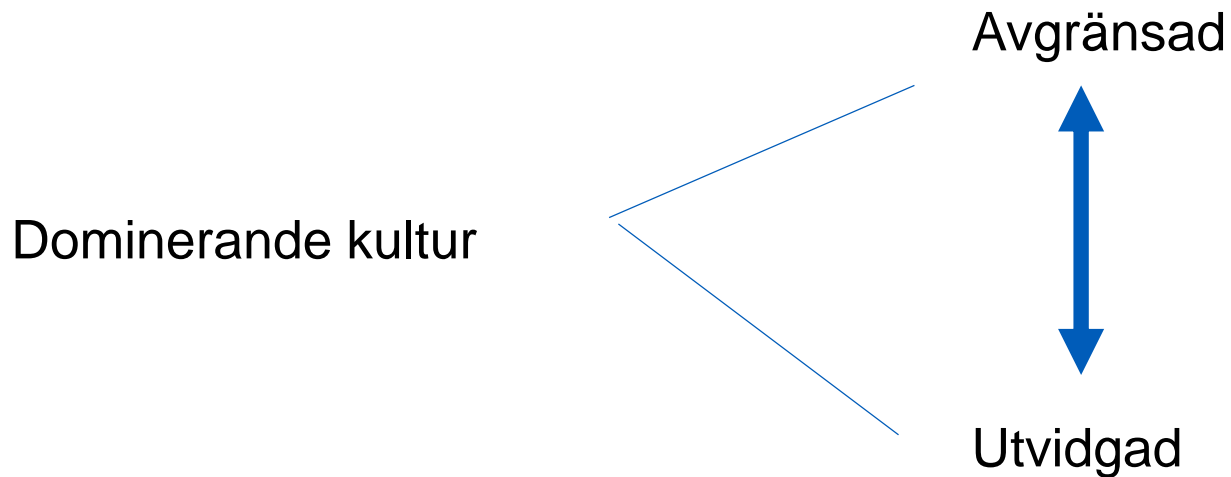

Kulturanalysens förankring i forskning

- 1. Dan Lortie, 1975:
Lärares traditionella **ethos** kan beskrivas i begreppen
 - **Individualism,**
 - **nuorientering och**
 - **konservatism.**

- 2. Eric Hoyle, 1980:
Lärares yrkesutövande rör sig i spännvidden mellan **avgränsad och utvidgad professionalism.**

Kulturanalys – hur gör man?

Stina, språklärare

Jag är tämligen nyanställd på skolan, och har i mina tidigare tjänstgöringar medverkat i olika former av försöksverksamhet med lyckade resultat. Min första tid på skolan var omtumlande och närmast chockartad. Jag tyckte att jag hamnat på ett dårhus där en despot satt i toppen och försökte framstå som demokrat. Personalen var formerade i två gäng som ständigt låg i luven med varandra. Innan jag kom underfund med i vilket läger kollegorna hörde hemma, vågade jag överhuvudtaget knappt yttra mig. Läroplansförsöket bestod av ständigt återkommande meningslösa samtal och konferenser – 13 timmar/vecka utöver ordinarie arbetstid kunde förekomma. Under långa perioder gick jag inte till personalrummet under raster och håltimmar, utan satt kvar i klassrummet. Språklärarna vid denna skola är inte särskilt attraherade av att samarbeta, vilket jag tycker är beklagligt. Motsättningarna med rektor 1 har drivit fram denna olyckliga situation. Rektor 1s tes var att vi ständigt skulle undervisa laborativt, men "hur ska man kunna samla tyska glosor på gator och torg"? Rektor 1 hade ingen förståelse för att språk är färdighetsämnen som kräver en viss metodik – den som hävdade detta blev betraktad som "förändringsovillig". Språklärarna reagerade mot detta genom att bokstavligt och bildligt "stänga klassrumsdörren". Olika försök med att integrera särskild och allmän kurs förekom lite halvhjärtat, men upphörde ganska omgående. Mitt eget samarbete med en av speciallärarna fungerade dock ganska väl, även om vår respektive pedagogiska grundsyn varierade högst väsentligt. Den tidigare polariserade stämningen håller emellertid på att lätta nu även om rektor 1s ande i hög grad fortfarande svävar över verksamheten. Det ovan sagda till trots, finns det dock mycket positivt med denna skola. Vad jag alltmer kommit att uppskatta är det förtroendefulla förhållandet som präglar relationen mellan skolans elever och vuxna.

Stina, språklärare

Mittuniversitetet

MID SWEDEN UNIVERSITY

Jag är tämligen nyanställd på skolan, och har i mina tidigare tjänstgöringar medverkat i olika former av försöksverksamhet med lyckade resultat. **Min första tid på skolan var omtumlande och närmast chockartad. Jag tyckte att jag hamnat på ett dårhus där en despot satt i toppen och försökte framstå som demokrat. Personalen var formerade i två gäng som ständigt låg i luven med varandra. Innan jag kom underfund med i vilket läger kollegorna hörde hemma, vågade jag överhuvudtaget knappt yttra mig. Läroplansförsöket bestod av ständigt återkommande meningslösa samtal och konferenser – 13 timmar/vecka utöver ordinarie arbetstid kunde förekomma. Under långa perioder gick jag inte till personalrummet under raster och håltimmar, utan satt kvar i klassrummet. Språklärarna vid denna skola är inte särskilt attraherade av att samarbeta, vilket jag tycker är beklagligt. Motsättningarna med rektor 1 har drivit fram denna olyckliga situation. Rektor 1s tes var att vi ständigt skulle undervisa laborativt, men "hur ska man kunna samla tyska glosor på gator och torg"? Rektor 1 hade ingen förståelse för att språk är färdighetsämnen som kräver en viss metodik – den som hävdade detta blev betraktad som "förändringsovillig". Språklärarna reagerade mot detta genom att bokstavligt och bildligt "stänga klassrumsdörren". Olika försök med att integrera särskild och allmän kurs förekom lite halvhjärtat, men upphörde ganska omgående. Mitt eget samarbete med en av speciallärarna fungerade dock ganska väl, även om vår respektive pedagogiska grundsyn varierade högst väsentligt. Den tidigare polariserade stämningen håller emellertid på att lätta nu även om rektor 1s ande i hög grad fortfarande svävar över verksamheten. Det ovan sagda till trots, finns det dock mycket positivt med denna skola. Vad jag alltmer kommit att uppskatta är det förtroendefulla förhållandet som präglar relationen mellan skolans elever och vuxna.**

Kategorisering av utsagor i förhållande till de fasta kategorierna

Mittuniversitetet
MID SWEDEN UNIVERSITY

Samverkan	Planering	Förändring
<p>Min första tid på skolan var omtumlande och närmast chockartad. Jag tyckte att jag hamnat på ett dårhus där en despot satt i toppen och försökte framstå som demokrat. Personalen var formerade i två gång som ständigt låg i luven med varandra. Innan jag kom underfund med i vilket läger kollegorna hörde hemma, vågade jag överhuvudtaget knappt yttra mig.</p> <p>Språklärarna vid denna skola är inte särskilt attraherade av att samarbeta, vilket jag tycker är beklagligt</p>	<p>Läroplansförsöket bestod av ständigt återkommande meningslösa samtal och konferenser – 13 timmar/vecka utöver ordinarie arbetstid kunde förekomma. Under långa perioder gick jag inte till personalrummet under raster och håltimmar, utan satt kvar i klassrummet.</p> <p>Rektor 1 hade ingen förståelse för att språk är färdighetsämnen som kräver en viss metodik</p>	<p>Motsättningarna med rektor 1 har drivit fram denna olyckliga situation. Rektor 1s tes var att vi ständigt skulle undervisa laborativt, men "hur ska man kunna samla tyska glosor på gator och torg"?</p> <p>Språklärarna reagerade mot detta genom att bokstavligt och bildligt "stänga klassrumsdörren".</p> <p>Den tidigare polariserade stämningen håller emellertid på att lätta nu även om rektor 1s ande i hög grad fortfarande svävar över</p>

Kulturanalys som utvecklingsinstrument i praktiken

- *Att bygga en ny verksamhet; från identifiering av förväntningar, kultur och utvecklingsbehov till att anpassa ledarskapet därefter.*
- Chef för ny verksamhet; en hopslagning av två andra (efter viss nedskärning)
- Skolutveckling + Elevhälsa = sant
- Vart skulle jag börja?

Kulturanalys

Syfte och frågeställningar

- Syftet med denna studie är att *med hjälp av kulturanalys, dokumentanalys och enkäter* inom den kommunövergripande verksamheten Barn- Elevhälsa och Skolutveckling *identifiera den kultur som råder och de förväntningar medarbetare har på hur den nya verksamheten ska byggas och utvecklas*. Detta avser jag använda som underlag för att jag som chef ska kunna anpassa ledarskapet därefter.

Slutsatser

- I en organisationsförändring och/eller i det systematiska kvalitetsarbetet vill medarbetarna
 - Vara delaktiga, bli lyssnade till
 - Att erfarenhet och kunskap tas tillvara, men även värna om "sitt"
 - Inte slå ihop – hellre bygga nytt
- Önskar samverkan mellan olika professioner internt, men också ha sin professionstillhörighet
- Vill jobba med förståelsen av varandras uppdrag – vi-känsla
- Viss rädsla för att några får "gräddfil" eller tolkningsföreträde
- Ger gott underlag till dialog med t.ex skolinsektionen eller i SBS-arbete

Mittuniversitetet
MID SWEDEN UNIVERSITY

Kulturanalysutbildning

Kulturanalysutbildning

- Certifierad handledare i kulturanalys
- Start augusti, avslut i januari
- Fyra utbildningstillfällen, sju dagar
- Teori, metod och praktik
- Uppbyggd i fyra olika steg
 - lära sig metoden och teorin bakom
 - öva hantverket
 - fokus på handledarrollen
 - handleda ett kulturanalysarbete
- Uppgifter mellan utbildningstillfällena

Slutsatser

- Kulturanalys ger en god grund att stå på för att kunna identifiera förväntningar, befintlig kultur och utvecklingsbehov.
- Kulturanalys ger en ”ögonblicksbild” över den kultur som råder där och då. Kan göras både bland medarbetare och elever. Behöver följas upp för progression och systematik.
- Kulturanalys som en del av skolans systematiska kvalitetsarbete – bra utgångspunkt!
- Att genomföra Kulturanalys kräver mod – mod att granska sitt ledarskap och mod att möta/hantera det som framkommer

Frågor!

Tack för din uppmärksamhet och lycka till i ert systematiska kvalitetsarbete